

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช) ส่วนวิชาการและกฎหมาย โทร. ๐๗๕ ๗๖๓๓๖๗

ที่ ทส.๑๖๒๕.๔/๕๖๖๕ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง การทำไม้ยางพาราในพื้นที่โครงการชลประทานคลองสังข์

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน
ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้ทุกศูนย์

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/ ว.๑๘๐๔๓ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง การทำไม้ยางพาราในพื้นที่
โครงการชลประทานคลองสังข์ เรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายภูมินทร์ บุญบัณฑิต)
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒
(นครศรีธรรมราช)

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๙๐๘/ ๑๗๐

กรมป่าไม้
วันที่ 11061
วันที่ ๑๙ มี.ค. ๒๕๖๔
เวลา 10.02๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

รับที่ ๒๐๑๔
วันที่ ๑๙ มี.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๐.๑๖๖

เรื่อง การทำไม้ยางพาราในพื้นที่โครงการชลประทานคลองสังข์

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๓๙๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ฝ่ายกฎหมายและนิติกรรมสัญญา
รับที่ ๑๗๐๓
วันที่ ๑๙ มี.ค. ๒๕๖๔
เวลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การทำไม้ยางพาราในพื้นที่โครงการชลประทานคลองสังข์

ตามที่การยางแห่งประเทศไทยขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการทำไม้ยางพาราในพื้นที่โครงการชลประทานคลองสังข์ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมชลประทาน) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) การยางแห่งประเทศไทย และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

สง กศฎมฝฝฝฝฝ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรยง กาการ)

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๑๘ มี.ค. ๒๕๖๔

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฝ่ายกฎหมายทรัพยากร

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๓๕๓ (นางสาวจิรายุ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๖๔๒๘

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nr0900@ocs.go.th (นายประวิทย์ ชูชัยวัฒน์)

นิติกรชำนาญการ

หัวหน้าฝ่ายกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

- ฝ่ายบริหารทั่วไป
- ฝ่ายกฎหมายและนิติกรรมสัญญา
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวน
- ฝ่ายคดีทั่วไป
- ฝ่ายคดีปกครอง

๑๗ ๒๕๖๔
(นายวิจิต กัณหา)

นิติกรชำนาญการ

รักษาการในตำแหน่งนิติกรชำนาญการ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่ม

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การทำไม้ยางพาราในพื้นที่โครงการชลประทานคลองสังข์

การยางแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๒๕๐๖.๐๖/๐๐๐๙ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ ดังนี้

(๑) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ เห็นชอบให้กันพื้นที่ป่าไม้ เนื้อที่ประมาณ ๓ หมื่นไร่ ซึ่งอยู่ในเขตป่าไผ่ป่าค่าง ป่าคลองกรุงหยัน และป่าหน้าไซ ในท้องที่อำเภอทุ่งใหญ่และอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช อันเป็นป่าที่จะรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ เพื่อให้องค์การสวนยางใช้ในกิจการสวนยางสำหรับทำแปลงเพาะพันธุ์ยาง ต่อมากรมชลประทานได้ดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีพื้นที่ก่อสร้างบางส่วนอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าคลองกรุงหยัน” จำนวน ๓,๙๕๐ ไร่ ซึ่งองค์การสวนยางใช้ในกิจการสวนยางตามมติคณะรัฐมนตรี ทำให้กรมชลประทานมีปัญหาการขอใช้พื้นที่ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินโครงการได้

(๒) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน กรณีกรมชลประทานจัดทำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ “ชลประทานคลองสังข์” จึงได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนองค์การสวนยาง และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาประชุมร่วมกัน และได้มีหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งได้เสนอแนะให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมป่าไม้ และองค์การสวนยาง พิจารณานุญาตให้กรมชลประทานใช้พื้นที่ที่องค์การสวนยางได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้ใช้ในกิจการสวนยาง เพื่อดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ โดยขอให้พิจารณาโดยเร่งด่วน

(๓) คณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบให้กรมชลประทานใช้พื้นที่ของกรรยางแห่งประเทศไทย (กยท.) จำนวน ๓,๙๕๐ ไร่ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ โดยมีการเจรจาตกลงร่วมกัน ๓ หน่วยงาน ประกอบด้วย กยท. กรมชลประทาน และกรมป่าไม้ และต่อมาในการประชุมคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ผู้แทนของ กยท. ได้นำเสนอผลการเจรจา สรุปได้ดังนี้

๑) กยท. ต้องดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ จำนวน ๔,๖๐๐ ไร่ ตามมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการปลูกสร้างพื้นที่สวนยางทดแทนกับพื้นที่ที่สูญเสียไปเพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๘/๑๖๗ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒) การจ่ายค่าชดเชยให้แก่ กยท. คำนวณค่าชดเชยในภาพรวมทั้งหมด และเสนอให้คณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ และแจ้งให้กรมชลประทานทราบและดำเนินการต่อไป

๓) การจำหน่ายต้นยางพาราและต้นปาล์มน้ำมัน รายได้เป็นของ กยท. โดยการสำรวจร่วมกันระหว่างกรมชลประทานกับ กยท. ซึ่งกรมชลประทานไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเช่นเดียวกับการสำรวจที่ดินของเกษตรกร

๔) กยท. ได้สรุปค่าชดเชยโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ เป็นเงินจำนวน ๔๗๕,๘๘๘,๖๐๒ บาท และให้ กยท. แจ้งกรมชลประทานต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกับค่าชดเชยดังกล่าว

(๔) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ เห็นชอบให้ทบวงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ (เรื่อง ขอกันพื้นที่ป่าไม้เพื่อใช้ในกิจการสวนยางจังหวัดนครศรีธรรมราช) โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าทำประโยชน์บริเวณพื้นที่ป่าคลองग्रงห้วย อำเภอกุ้งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่จำนวน ๓,๙๕๐ ไร่ เพื่อใช้ดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ

(๕) กรมชลประทานมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๗/๒๐๖๙ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ แจ้งแผนการใช้พื้นที่เพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ สรุปได้ว่า ตามที่ กยท. ได้หารือกับกรมชลประทานเกี่ยวกับการขนย้ายไม้ยางพาราในเขตพื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ซึ่งเป็นไม้ยางพาราที่ กยท. ได้ปลูกสร้างมาตั้งแต่ต้น โดยขอให้กรมชลประทานดำเนินการโอนสิทธิหรือมอบอำนาจในการนำไม้ยางพาราออกนอกพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ซึ่งกรมชลประทานได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์แล้ว เพื่อดำเนินการขนย้ายทรัพย์สิน ไม้ยางพารา และทรัพย์สินอื่น ๆ และส่งมอบที่ดินให้กรมชลประทานต่อไป กรมชลประทานเห็นว่า การจ่ายค่าทดแทนทรัพย์สินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ให้ กยท. เป็นการจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ผู้ถือครองที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ ผู้ถือครองที่ดินยังมีสิทธิในทรัพย์สิน และสามารถรื้อย้ายอาคาร บ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ตัดต้นไม้ในพื้นที่ของผู้ถือครองที่ดินที่กรมชลประทานดำเนินการจ่ายได้ โดยการจ่ายค่าทดแทนทรัพย์สินของกรมชลประทานมีวัตถุประสงค์ในการจ่ายเพื่อเป็นค่ารื้อย้ายหรือถอดถอนไม้ออกจากพื้นที่ที่ถูกเขตชลประทาน ไม่ใช่การจ่ายในลักษณะซื้อขายต้นไม้ให้ตกมาเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมชลประทานแต่อย่างใด กรมชลประทานจึงไม่มีอำนาจในการนำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ

(๖) กรมชลประทานมีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๗/๔๑๖๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ว่า กยท. ยังมีสิทธิในทรัพย์สินและสามารถรื้อย้ายอาคาร บ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ตัดต้นไม้และไม้ผลในพื้นที่ดังกล่าวที่ถูกเขตชลประทาน กรมชลประทานจึงไม่มีอำนาจในการนำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือ ที่ นศ ๐๐๑๔.๓/๒๐๙๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงกรมชลประทาน สรุปได้ว่า สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้หารือไปยังกรมป่าไม้ และกรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๔๕/๑๓๕๑๙ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ สรุปได้ว่า กรณีพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้กรมชลประทาน

(ผู้รับอนุญาต) ยื่นคำขออนุญาตทำไม้เอกเพื่อเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ขออนุญาตตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยไม้ที่สำรวจได้ถือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้เอกทั้งสิ้น

กยท. จึงขอหารือว่า ตามที่กรมชลประทานได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าคลองग्रงห้วย อำเภอกู่ใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๓,๙๕๐ ไร่ เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ โดย กยท. จะต้องรื้อย้ายอาคาร บ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ก่อนส่งมอบพื้นที่เดิมพื้นที่แปลงนี้ กยท. ได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ โดยการปลูกต้นยางพารา กยท. จะสามารถดำเนินการหรือมีอำนาจในการทำไม้ยางพาราในพื้นที่ เนื้อที่ ๓,๙๕๐ ไร่ ในพื้นที่ก่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ซึ่งกรมชลประทานได้รับอนุญาตแล้วได้หรือไม่

ต่อมาการยางแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ กษ ๒๙๐๖.๐๖/๐๐๒๒ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือเพิ่มเติมว่า หาก กยท. ไม่สามารถดำเนินการเข้าทำไม้ยางพาราในพื้นที่ก่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ เนื้อที่ ๓,๙๕๐ ไร่ ที่กรมชลประทานได้รับอนุญาตแล้ว กยท. จะมีแนวทางดำเนินการอย่างไรกับไม้ยางพาราที่ กยท. ได้ปลูกต้นยางพาราไว้ก่อนที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทานเพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของการยางแห่งประเทศไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมชลประทาน) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) ผู้แทนการยางแห่งประเทศไทย และผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ ให้กันพื้นที่ป่าไม้ เนื้อที่ประมาณสามหมื่นไร่ที่อยู่ในเขตป่าไผ่ค้าย ป่าคลองग्रงห้วย และป่าหน้าไซ ในท้องที่อำเภอกู่ใหญ่และอำเภอกู่สูง จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้องค์การสวนยาง (อ.ส.ย.) เพื่อใช้ในกิจการสวนยาง ต่อมากรมชลประทานได้ดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ เพื่อประโยชน์แก่การบริหารจัดการน้ำให้ราษฎรในพื้นที่สามารถทำการเกษตรได้ตลอดปี แต่มีปัญหาเกี่ยวกับการขอใช้พื้นที่ในบริเวณที่จะทำการก่อก่อสร้างเนื่องจากพื้นที่ที่ใช้ในการก่อก่อสร้างบางส่วนเป็นพื้นที่ซึ่ง อ.ส.ย. ใช้ในกิจการสวนยางตามมติคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.ส.ย. ในขณะนั้นมีมติว่า อ.ส.ย. มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อกิจการสวนยาง จึงไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ให้กรมชลประทานเพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำได้ จนกระทั่งมีการจัดตั้งการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ขึ้นตามพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมาตรา ๖๘^๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณขององค์การสวนยางตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. ๒๕๐๔ ไปเป็นของกยท. กยท. จึงได้รับโอนสิทธิการใช้พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ มาจากองค์การสวนยาง

^๑มาตรา ๖๘ ให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ภาระผูกพัน และงบประมาณขององค์การสวนยางตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. ๒๕๐๔ ไปเป็นของ กยท. ตามพระราชบัญญัตินี้

โดยคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทยได้พิจารณาทบทวนเรื่องนี้อีกครั้งและมีมติเห็นชอบให้กรมชลประทานใช้พื้นที่ของ กยท. เนื้อที่ ๓,๙๕๐ ไร่ เพื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงร่วมกันระหว่าง กยท. และกรมชลประทานว่า กยท. มีหน้าที่รื้อย้ายทรัพย์สินต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการขนย้ายไม้ยางพาราที่ปลูกไว้ออกจากพื้นที่ก่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ส่วนกรมชลประทานจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยจ่ายเป็นค่าชดเชยและค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ กยท. ต่อมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่เพื่อใช้ดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ปรากฏว่า กยท. ไม่สามารถนำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่เพื่อเตรียมการส่งมอบพื้นที่ให้แก่กรมชลประทานได้ เนื่องจากถูกเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จับกุม โดยกรมป่าไม้แจ้งว่าไม้ในป่าสงวนแห่งชาติต้องให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำออกทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามมติสภาบริหารคณะปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕ เรื่อง นโยบายการทำไม้นอกเขตป่าโครงการและการทำไม้แล้ววางป่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ที่อนุมัติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ และยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๔ บางส่วน เพื่อให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ในบริเวณป่าที่มีการก่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและในป่าที่เปิดใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณาแล้ว เห็นว่า หนังสือขอหารือของ กยท. ทั้งสองฉบับเป็นประเด็นเกี่ยวเนื่องกัน และมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยเพียงประเด็นเดียวว่า กยท. จะนำไม้ยางพาราซึ่งปลูกไว้ในพื้นที่ป่าคลองกรงหย่น อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๓,๙๕๐ ไร่ ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ออกจากพื้นที่ได้หรือไม่ และจะต้องดำเนินการอย่างไร โดยในประเด็นดังกล่าวเห็นว่า การที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ เห็นชอบให้กันพื้นที่ป่าไม้ให้องค์การสวนยาง (ปัจจุบันคือ กยท.) เพื่อใช้ในกิจการสวนยาง และ กยท. ได้ปลูกต้นยางพาราขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่และภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทยฯ ไม้ยางพาราที่ปลูกขึ้นย่อมเป็นไม้ของ กยท. เพื่อใช้ดำเนินกิจการสวนยางตามที่กฎหมายและคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กยท. ซึ่งในการดำเนินกิจการสวนยางตามอำนาจหน้าที่เช่นว่านั้น โดยปกติย่อมต้องมีการตัดโค่นไม้ยางพาราที่ปลูกขึ้นเองและนำออกจากพื้นที่ การตัดและนำไม้ยางพาราที่ปลูกขึ้นเองออกจากพื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้เข้าทำประโยชน์เพื่อใช้ในกิจการสวนยางจึงเป็นเรื่องที่ กยท. สามารถกระทำได้ตามอำนาจหน้าที่และภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทยฯ ส่วนกรณีที่กรมป่าไม้อ้างว่าการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น ต้องให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำออกตามมติสภาบริหารคณะปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕ นั้น มติสภาบริหารคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวมีผลเช่นเดียวกับมติคณะรัฐมนตรี จะนำมาใช้บังคับแก่กรณีตามปัญหานี้ไม่ได้ เนื่องจากกรณีตามปัญหานี้เป็นไม้ยางพาราที่ กยท. ได้ปลูกขึ้นเองตามอำนาจหน้าที่อันเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเช่นเดียวกัน

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าใช้พื้นที่ดังกล่าวสำหรับดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ฯ ซึ่งในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น กยท. ต้องนำไม้ยางพาราออกเพื่อส่งมอบพื้นที่

ให้กรมชลประทานตามที่ได้มีการตกลงกันไว้ การนำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่จึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ ซึ่ง กยท. มีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตาม เมื่อกรมป่าไม้มีข้อทักท้วงเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอันเป็นเหตุให้ กยท. ไม่สามารถดำเนินการนำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่ได้ กรณีจึงเป็นข้อขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี สมควรที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งมอบพื้นที่โดยให้ กยท. นำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่ตามข้อตกลงของ กยท. และกรมชลประทานได้ เพื่อแก้ไขปัญหานี้และป้องกันมิให้เกิดปัญหาในทำนองเดียวกันนี้ขึ้นอีก

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๖๔